

- International, Wageningen.
- SLABEYOVÁ K., RIDZON J., DAROLOVÁ A., KARASKA D. & TOPERCER J. 2008: Zimovanie vodných vtákov. Výsledky zo sčítavania na Slovensku v zime 2004/05. — SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava.
- TRNKA R. 2002: Chriaštel vodný (*Rallus aquaticus*). — Pp.: 231–233. In: Danko Š., Darolová A. & Krištín A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- VAN ROOMEN M., VAN WINDEN E., HUSTINGS F., KOFFIJBERG K. & KLEEFSTRA R. 2005: Watervogels in Nederland. Dit meetnet is onderdeel van het Network Ecologische Monitoring 2003/2004. — SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN ROOMEN M., VAN WINDEN E., KOFFIJBERG K., ENS B., HUSTINGS F., KLEEFSTRA R., SCHOPPERS J., VERGEEER J.-W., SOVON & SOLDAAT L. 2007: Watervogels in Nederland. Dit meetnet is onderdeel van het Network Ecologische Monitoring 2005/2006. — SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VEKÝ M., KRISTÍN A. & KAŇUCH P. 2005: Zimovanie vodných vtákov na strednom toku rieky Hron. — Tichodroma 17: 33–38.

Došlo: 18. 7. 2008

Prijaté: 4. 11. 2008

Prvé hniezdenie husi divej (*Anser anser*) v Prírodnej rezervácii Alúvium rieky Žitavy (JZ Slovensko)

The first breeding of the Greylag Goose (Anser anser) in Alúvium rieky Žitavy Nature Reserve (SW Slovakia)

Helena IMRICHOVÁ

Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina B-1, 842 15, Bratislava, Slovensko;
imrichova@fhs.uniba.sk

Hus divá (*Anser anser*) je druhom s palearktickým typom rozšírenia. Najpočetnejšie hniezdené kolónie sa nachádzajú na Islande, Veľkej Británii, severozápadnej a strednej Európe a v južnej Škandinávii (Hagemeijer & Blair 1997). Európska populácia sa odhaduje na 50000 až 61000 párov, z čoho na Slovensku hniezdi asi 15 až 80 párov.

Na Slovensku hniezdi hlavne v západnej časti na Záhorí. Spolu s juhomoravskou rybníčinou oblasťou je niva Moravy a Dyje najvý-

znamnejším hniezdiskom divých husí v strednej Európe. Prvé hniezdenie na Slovensku sa zistilo v r. 1961 na Starom rybníku pri Malých Levároch. Najväčšou pravidelnou lokalitou sú Adamovské štrkoviská pri obci Gbely, kde každoročne hniezdi 10–30 párov, v r. 1996 40–50 párov (Danko 2006). Aj napriek častému výskytu v ostatných častiach Slovenska hniezdi vzácné (Šalát & Rybaničová 2007). Jej hniezdenie mimo Záhoria bolo v minulosti známe len z Podunajska (Hrušovská zdrž,

Darolová & Jureček 2002), z východného Slovenska (Zemplínske Hradište, Balla 1988) a v rokoch 1996–1997 sa podarilo dokázať hniezdenie tohto druhu aj v NPR Parížske močiare (Medveď & Medveď 2007). V r. 2001 hus divá prvýkrát úspešne vyhniezdila aj v rybničnej oblasti Iňačovce-Senné (Danko 2006) a v r. 2003 na rybníkoch pri Pustých Úľanoch (Trnka & Trnková 2004).

Na južnom Slovensku, a to v PR Alúvium rieky Žitavy pri obci Martovce, sa mi podarilo zaznamenať prvýkrát hniezdenie v r. 2008. Prelety husi divej v zimnom období cez rezerváciu aj cez Nitru v blízkosti rezervácie som zaznamenávala už od r. 2005. Pri pravidelných návštevách tejto lokality dňa 25. 3. 2008 som zaregistrovala prvýkrát výskyt 1 dospelého jedinca. Dňa 28. 3. 2008 som tam pozorovala až 4 dospelé jedince a 28. 4. 2008 som pozorovala dve samice vodiace za sebou pár týždňové mláďatá. Jedna mala 4 a druhá 3 mláďatá. V ten istý deň som ich videla ešte raz ale na inom mieste v rezervácii aj spolu ďalšími 4 dospelými jedincami. Potom som ich nepozorovala až do 3. 7. 2008, kedy tam bolo 6 dospelých jedincov bez mláďat. Mláďatá som pozorovala iba raz, preto neviem či bolo hniezdenie úspešné. PR Alúvium rieky Žitavy môžeme však zaradiť medzi hniezdne lokality husi divej na juhozápadnom Slovensku.

Pod'akovanie

Za odbornú pomoc ďakujem mojej školiteľke Z. Országhovej a J. Lengyelovi.

Literatúra

- BALLA M. 1988: Prvé dokázané hniezdenie husi divej (*Anser anser*) na východnom Slovensku. — Haja **3–4**: 124–127.
- DANKO Š. 2006: Zmeny v avifaune rybničnej oblasti Iňačovce-Senné a NPR Senné v rokoch 1995–2004. — Tichodroma **18**: 1–30.
- DAROLOVÁ A. & JUREČEK R. 2002: Hus divá (*Anser anser*). — Pp.: 116–119. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRIŠTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- HAGEMEIJER W. J. M. & BLAIR M. J. 1997: The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Distribution and Abundance. — T. a A. D. Poyser, London.
- MEDVEĎ J. & MEDVEĎ M. 2007: Výskyt a hniezdenie husi divej (*Anser anser*) v Národnej prírodnej rezervácii Parížske močiare (JZ Slovensko). — Tichodroma **19**: 107–108.
- ŠALÁT J. & RYBANIČOVÁ J. 2007: Ornitocenózy niektorých aluviálnych mokradí v antropicky pozmenenom prostredí Poiplia. — Tichodroma **19**: 127–142.
- TRNKA A. & TRNKOVÁ B. 2004: Hniezdenie husi divej (*Anser anser*) na rybníkoch pri Pustých Úľanoch (Západné Slovensko). — Tichodroma **16**: 90–92.

Došlo: 31. 7. 2008

Prijaté: 23. 9. 2008